

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΣΕΙΔΑΡΕΣΗ, ΜΑΚΚΑ, ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ

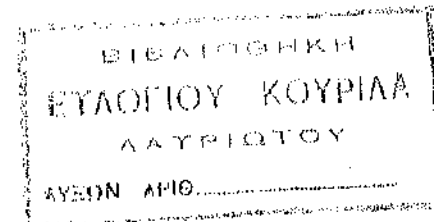
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΞΕΡΑΝ.

1885

Γ Α Λ Η Ν Ο Σ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διὰ τὸ Ἑσωτερικόν..... Δρ. Ν. 15.	ἕως τὸ γραφεῖον τοῦ Γ α λ η ν ο ῦ
• • Ἐξωτερικόν..... • • 20.	Ὁδὸς Πινακωτῶν
• τοὺς κκ. Φοιτητάς.. • • 8.	Ἀριθμὸς 8.

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ. — Μελέτη περὶ τῆς μόλυνσεως διὰ τοῦ φυματιώδους ἰοῦ καὶ τῶν διαφόρων αὐτῆς τρόπων, ὑπὸ Σπ. Ι. Κανελλῆ (ἐν Παρισίοις). — Περὶ τῆς νοσητικῆς σπασμωδικῆς φθίσεως παρὰ τοῖς παισίν, κατὰ D' Heilly, ὑπὸ Χρήστου (Συνέχ.). — Περὶ Θαλλίνης, ὑπὸ Γ. Ν. Ζαχίτσανου. — Στατιστικὴ ἔκθεσις τῶν ἐν τῇ χειρουργ. κλινικῇ ἀπὸ τοῦ ἰουνίου τοῦ 1883 μέχρι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1884 νοσηλευθέντων τραυματιῶν, ὑπὸ Δ. Τ. Ταμπανκοπούλου. (Συνέχ.). — Καταπότια τονωτικά. — Κυρώσεως θεραπείαι. — Παραρτήματα. — Εἰδοποιήσεις Διευθύνσεως. — Βιβλ. δελτίον.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΛΥΝΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟΥ ΦΥΜΑΤΙΩΔΟΥΣ
ΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΥΤΗΣ ΤΡΟΠΩΝ¹⁾

ὑπὸ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΙΩ. ΚΑΝΕΛΛΗ (ἐν Παρισίοις).

Ἡ μόλυνσις ἀπαρτίζει ἐν τῷ αἰτιολογικῷ ἐδάφει τῆς φυματιώσεως τὸ μείζον καὶ σπουδαιότερον διαμέρισμα τῷ ὄντι, λέγει ὁ Δαρμασκηνὸς ἀκάλλιον πάσης ἑτέρας αἰτίας δίδει τὸν λόγον τῆς αἰεὶ αὐξούτης ἀναπτύξεως τῆς φθίσεως, καὶ ἀπαξ πικραδεκτὴ γενομένη θέλει ἐπιβάλλει προφυλακτικὰ μέτρα, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀά τε ἡθῆμας καὶ αἱ διατάξεις τῶν νοσοκομείων πόρρω ἔτι ἀπέχουσιν. Ἐκ τοῦ γενικοῦ κύκλου τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος

(1) Πανεπιστήμιον Γ. Κυριακῆ, τακτικῆς καθηγητῆ τῆς γενικῆς παθολογίας ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ, τὴν μελέτην τήνδε ἀφιερωῖ ἀντὶ πολλῶν.

ΓΑΛΗΝΟΣ. ΤΟΜ. ΙΓ'.

της φυματιώδους μεταδοτικότητας ασχοληθέντων ιατρών, τινές μὲν ἠρή-
θησαν τὴν ἐπήρειαν τῆς μόλυνσεως ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς φθίσεως· ἄ-
τεροι παρεδέχθησαν τὴν ἐπενέργειαν αὐτῆς, θεωρήσαντες ἀπὸ ἀρχαίας ἢ ἡ-
ἐποχῆς τὴν φυματίωσιν ὡς νόσον ζυμωτικήν, εἰδικήν, ὡσπερ τὴν ὄστρα-
κικὴν ἢ τὸν τύρον, καὶ ἥτις οὐδέποτε αὐτομάτως γεννωμένη δὲν διακω-
νίζεται ὡς εἶπεν ἡ διὰ τοῦ νόμου τῆς συνεχοῦς καὶ ἀλλεπκλήλου δι-
δοχῆς (Budd). Ἄλλοι τέλος ἐπιστήμονες ἀπεφάνησαν ὅτι δύναται νὰ
ὑπάρχωσι τρόποι καὶ βῆθοι ποικίλοι ἐν τῇ μόλυνσει, ὅτι αὕτη δὲν ἀπο-
κλείει τὸ αὐτόματον, καὶ τέλος ὅτι νόσος τις ἥτις δὲν εἶναι συνήθως μω-
λυσματικὴ δύναται νὰ καταστῇ τοιαύτη ἐν ὠρισμέναις περιστάσεων
(Lathrop).

Βεβαίως ἀνκντήρητόν ἐστιν ὅτι μετὰ τὴν βαθεῖαν τροποποίησιν ἢ
ὑπέστη ἢ αἰτιολογία τῆς φυματιώσεως, ἢ ἠλλαξαν καὶ αἱ μέχρι τοῦδε εἰ-
νεχθεῖσαι ὑπὸ πολλῶν συγγραφέων γνώμαι. Ἐπὶ ὄντι τὰ πειράματα τῆς
νεωτέρας πειραματικῆς καὶ συγκριτικῆς παθολογίας, ἅτινα ἐγένοντο ἰδίως
κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα καὶ ἑπτὰ ἔτη ἀποδεικνύουσι μὲ τὸν θετικώτερον
τρόπον ἐκεῖνο ὅπερ πρῶτος ὁ ἐκ Περσῆμου Γαληνὸς ὑπόπτευσεν, τοῦτέστι
ὅτι ἡ φθίσις ἐστὶ μολυσματικὴ, καθότι μεταδίδεται ἀπὸ ἀθνηοῦς εἰς ὄγιον,
καὶ ὅτι αὐτὸ ἀναγνωρίζει ὡς αἰτίαν τὴν μόλυνσιν εὐθεῖαν ἢ ἄμμεσον, κα-
θότι ὀφείλεται εἰς παράσιτον εἰδικόν, ὅπερ δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ αὐ-
τομάτως. Οἱ πλεῖστοί τῶν ἐπιστημόνων τὴν σήμερον δὲν παραδέχονται
τὴν δαιτὴν ἐπιείκη καὶ μὴ ἐπιστημονικὴν γνώμην τοῦ ὅτι ἡ φθίσις ἀνα-
γνωρίζει δύο διακεκριμένας ἀλλήλων καταγωγάς, καὶ ὅτι δύναται νὰ
γεννηθῇ ἐπομένως ὅτε μὲν αὐτομάτως, ὅτε δὲ διὰ μόλυνσεως· ἡ διπλὴ
αὕτη αἰτιολογία διὰ πᾶσιν ἀποδειχθεῖσαν ἀποκλειστικῶς καὶ ἡλίου
φαινότερον παρασιτικὴν, εἰδικήν, μολυσματικὴν τέλος, φαίνεται ἀπαξά-
πασι τοῖς νεωτέροις συγγραφεῦσι καὶ ἐρευνηταῖς ἀπορρίψιμος, ἀποφώλιος
καὶ ἀπαράδεκτος· εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ παραδεχθῶμεν διπλὴν αἰτιολο-
γίαν τῆς ψώρας, τῆς φθειριάσεως ἢ τῆς εὐλογίας. Πολλὰ ὀνόματα με-
γάλα τῆς κλασικῆς ἰατρικῆς, καὶ ἐν αὐτῇ ἐστὶ τῆ ἀρχαιότητι, εὐνοοῦσι
διὰ τῆς ἰσχύος τῆς ἐπιστημονικῆς τῶν αὐθεντικότητος τὴν τῆς μολυ-
σματικότητος διδασκαλίαν. Ἄλλαις λέξεσιν ἡ ἰδέα τῆς μολυσματικότη-
τος τῆς φθίσεως εἶναι πάνυ ἀρχαία· ὁ Beau ἐν τῇ ἐπὶ καθηγεσίᾳ θέσει
του¹⁾ ἀναφέρει ὅτι ὁ Γαληνὸς²⁾ μνημονεύει μετὰ τῶν νόσων, αἴ-
τινες δύναται νὰ μεταδοθῶσιν ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον, τὸν λοιμόν, τὴν
ψώραν, τὴν ἀφθελμίαν καὶ τὴν φθίσιν· ταῦτ' ἐπιβεβαιώσθη καὶ ὑπὸ Ραζή

1) Beau. Thèse sur la question dans les maladies soutenue en juin
1851. Paris.
2) Gal. edent. Charterio.—De febr. diff. 1, 3. σελίς 108.

«Aegritudines viro quae de uno transeunt ad alium, sunt lepra
et scabies et phthisis...» καὶ Ἄδικένος¹⁾. Ἐν ἔτει 1845 ὁ
Trousseau ἀνακλύων, ἐν τῷ Journal de médecine τοῦ ἔτους τούτου
(σελίς 317) τὰς νέας αἰτιολογικὰς ἐρεῦνας καὶ τὴν θεωρίαν τῆς φθίσεως
τοῦ διδάκτορος Bernardin ἀποφαίνεται ὡδε, ἀφ' οἷου δὲν εἶναι καθ' ἡ-
μᾶς ὡς ἄτομον φέρον τὸν λοιμόν, πλὴν φρονούμεν ὅτι παρατεταμένη
συνοίκισις μετὰ φθισικοῦ τινος εἶναι λίαν ἐπιβλαβὴς καὶ ὅτι τὸ εἰσπνεῖν
τὸν ἐκ φθισιῶντων ἐκπνεόμενον ἀέρα, τὸ διαθρέσθαι διὰ τοῦ ἰδρώτος
τῶν ἐν τῇ αὐτῇ κλίνῃ, εἰσὶν ἐπήρειαι εἰς ἃς δὲν πρέπει ἐλαφρῶς νὰ δια-
φιλονεικῶμεν τὴν ἰδιότητα ἢν κέκτηται τοῦ μεταδοῦναι τὴν φυματιώδη
διάθεσιν...». Ἐν τῇ ἐφεξῆς δὲ σελίδι ὁ ὀξυδερκὴς Γάλλος κλινικὸς ἐπι-
λέγει, ἀεπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἐξαιτούμεθα οὐδενὸς ἑτέρου ἢ τοῦ ὅτι ἡ
μεταδοτικότης τῆς πνευμονικῆς φθίσεως δέον νὰ καταστῇ τὸ ἐλιγώτερον
ζήτημα οὐσιῶδες πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐξέτασιν».

Ὁ Andral ἀποφαίνεται ὡδε προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος τῆς
κολλητικότητος τῆς φθίσεως· «Βεβαίως ὑπερέβαλον τὴν μολυσματικὴν
τῆς φθίσεως ἰδιότητα· ἐν τούτοις εἶναι φρόνιμον νὰ τὴν ἀρνηθῶμεν ἀ-
πολύτως καὶ ἐν ὅλαις ταῖς περιπτώσεσιν· τίς δύναται νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ἡ
νόσος ἥτις δὲν δύναται ποτε νὰ θεωρηθῇ ὡς τοπικὴ καθαρῶς, καὶ ἥτις
καθόσον προχωρεῖ παρουσιάζει τὴν εἰκόνα εἶδους μόλυνσεως ὅλης τῆς οἰ-
κονομίας δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ νὰ μεταδοθῇ ἐν περιπτώσεσι καθ' ἃς σχέ-
σεις ἐγγύταται καὶ συνεχεῖς ὕψισται ἐκτιθέσιν ὕγιες ἄτομον ἢ ἀπορρο-
φήσῃ τὰ μιάσματα, ἅτινα ἐκφεύγουσι τῆς πνευμονικῆς βλεννομεμβράνης
καὶ τοῦ δέρματος τῶν νοσούντων.» Οἱ κα. Monneret καὶ Fleury, τῷ
1845, ἐν τέλει τοῦ ἀρθροῦ τῶν ἐπὶ τῆς πνευμονικῆς φθίσεως (compen-
dium de médecine), λέγουσι τάδε ἐν σελίδι 531 τοῦ 6 τόμου. «Τὸ
πλεῖστον τῶν συγγραφέων, αἵτινες ἔγραψαν ἐν τοῖς τελευταῖοις ἔτεσι
περὶ τῆς φθίσεως τῶν πνευμόνων, ἀρνοῦνται τὴν μολυσματικὴν τῆς
παθήσεως ταύτης. Ἐν τούτοις ὀφείλομεν προσθῆναι ὅτι σχεδὸν ὅλοι πα-
ραδέχονται ὅτι ἐντελὴς συγχνωτισμὸς καὶ συνοίκισις μετὰ φθισιῶντων,
χρῆσις τῆς αὐτῆς κλίνης, ἰδρῶς, πτύελα καὶ ἀφοδεύσεις ἀτόμων φθισικῶν
δύναται νὰ ἐξασκήσῃν ἀληθινὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ ἀτόμων προδιατεθειμέ-
νων εἰς τὴν νόσον καὶ νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν φυματίων». Ὁ Rochas ἐν τῇ θέσει του, (1860 Paris), ἀφοῦ ἐξετάσῃ τὴν ἐντακτον
τῆς φθίσεως συχνότητα ἐν τῇ Νέᾳ Καληδονίᾳ, προστίθῃσιν, ὅταν ἡ
νόσος τοῦ στήθους εἰσβάλλῃ ἀπαξ εἰς οἰκογένειαν τινα, θὰ προσβληθῇ

1) Opuscula lib. IV. cap. 24. Basilae, 1544.
2) Canon. med. datz. 2. σ. 95. Venet. 1595.

προϊόντως και διαδοχικῶς σχεδὸν ἀπαξάπασα». Ὁ κ. BURLI ¹⁾ λέγει, «ἐπὶ παραγωγμένης ἐποχῆς ἢ τῆς μεταδοτικότητος δύναμις μ' ἐξέπληξεν, καὶ δὲ συνεβούλευσα τὴν ἀπαγόρευσιν συγχωτισμοῦ λίαν στενοῦ μετὰ φθισικῶν, χωρὶς νὰ τρομάξω ἄλλως τε τὰ ἐνδιαφερόμενα πρόσωπα ἀποκαλύπτων αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν».

Ὁ Guibout ²⁾ ἐκθέτει τὰ πορίσματά του διὰ τοῦδε τοῦ τρόπου, αλοιπὸν, κύριοι, πρόσωπόν τι ἐν ταῖς καλλιτέροις συνθήκαις υγιείας καὶ γεννήσεως, δύναται νὰ προσβληθῇ ὑπὸ τῆς φυματιώσεως διὰ μολύνσεως συνεπεία στενῆς, παρατεταμένης καὶ σταθερᾶς συγχωτίσεως μετὰ φθισικῶν ἀτόμων. Ὅταν δ' εἰς οἰκογένειαν, ἥς ὁ πατήρ, ἢ μήτηρ καὶ αἱ πρόγονοι οὐδέποτε ὑπῆρξαν φθισικοί, καθορώμεν πολλὰ τέκνα ζῶντα ὁμοῦ, οἰκοῦντα τὸ αὐτὸ κατάλυμα, νὰ γίνωσι διαδοχικῶς φθισικά, δὲν δυνάμεθα παραδεχθῆναι ὅτι τὰ τελευταῖον προσβληθέντα εἰσὶ θύματα τῆς μολύνσεως;». Ὁ καθηγητὴς Gubler (ibidem σελίς 43) λαβὼν ἐπίτης τὸν λόγον ἀπεφάνθη κατηγορηματικώτατα ὑπὲρ ἐτέρου τινὸς τρόπου μεταδοτικότητος ὡς ἐξῆς, «θέλω, λέγει, ἰδίως νὰ ἐρελεύσω τὴν προσοχὴν ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς μεταδόσεως τῆς φυματιώσεως ἀπὸ ἀνδρὸς εἰς γυναῖκα, οὐχὶ διὰ τοῦ τῆς συγχωτίσεως ἀποτελέσματος, ἀλλὰ διὰ τῆς συλλήψεως καὶ τῆς ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ μητρικοῦ ὄργανισμοῦ ἀναπτύξεως ἐμβρύου φέροντος τὸν φυματιώδη βλαστὸν, εἶδος βραδείας ἐνοφθαλμισμού, διαρκουτος ἐννέα μῆνας. Κτῶμαι ὠρισμένον ἄριθμὸν παραδειγμάτων, ὧν ἡ παρατήρησις μοι ἐνέπνευσε τὴν πρότασιν, ἣν περ σήμερον προσέλλω». Οἱ κκ. Cornil καὶ Hérard ἄγουσιν ἔτι πόρρω ³⁾, ἐρωτῶντες ἀμῆπως ἐν τιπὶ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ συμβῇ, ὥστε φθισικός τις προσβεβλημένος ἐν φυματιώσεως τῶν γεννητικῶν ὀργάνων (ὄρχις, ἐπιδιδυμίς, προστατίτις, λῶρος κτλ.) νὰ ἐνοφθαλμίτῃ οἶονεὶ εὐθέως τῆς γυναικὶ διὰ τῆς σπερματικῆς σπορᾶς, τὸ ἴδιον στοιχεῖον; περιοριζόμεθα εἰς τὸ νὰ σημειώσωμεν τὴν δυνατὴν ταύτην αἰτίαν τῆς μολύνσεως, ὡς καὶ ἐτέραν παραδεχτὴν γενομένην ὑπὸ τινων συγγραφέων, τ. ἔ. τῆς θηλάσεως διὰ τροφοῦ φυματιώσεως». Ὁ Gueneau de Mussy ἔγραψεν ἐν ἔτει 1859, «ἐγνώρισα ἄτομα εὐρωστά, παρ' οἷς τὸ εὖρος τοῦ στήθους ἐπεμαρτύρει τὴν καλὴν ἀρχικὴν ἐνέργειαν τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, ἔνευ κληρονομικῶν πρηγουμένων (ἀναμνηστικοῦ) ἐν τῇ γενεᾷ των, καὶ ἅτινα ἐπιζήσαντα διὰ στενῶν σχέσεων μετὰ φθισικῶν κατέστησαν φυματιώδη ἕνεκα τούτου ⁴⁾». Ὁ διδά-

1) Bull. et Mémoires de la Société médicale des hôpitaux. τόμ. 3. σ. 42.
2) Soc. médicale des hôpitaux de Paris σελ. 46. 1866.
3) Traité de la phthisie pulmonaire. 1867. σελίς 562.
4) Leçons cliniques sur les causes et le traitement de la tuberc. pulmon. σ. 15.

σκαλος ἡμῶν κ. Hardy εἶπε τὰ ἐξῆς; ἐν ἔτει 1868 ¹⁾, «τὸ κατ' ἐμὲ τάσσονται παραπλεύρως τοῖς κκ. Hérard, Gueneau de Mussy, Gubler, οἵτινές εἰσι ὑπὲρ τῆς μεταδοτικότητος Ὑπῆρξα μάρτυ; πολλῶν γεγονότων ἐν οἷς ἡ μόλυνσις αὕτη δοκεῖ εἶναι τὸ μόνον αἴτιον τῆς ἀναπτυχθείσης νόσου· οὕτω παρὰ γυναικὶ ἔως χθὲς ὕγιει καὶ μὴ παρουνιστάση ἐν ἐκυτῇ οὔτε ἐν οὐδενὶ μέλει τῆς οἰκογενείας τῆς οὐδὲν ἀναμνηστικῶν φυματιώδεις». Ὁ καθηγητὴς Jaccoud ²⁾ ἐν τῇ νέῃ ἐβδόμῃ ἐλδοῦσι τῆς ἐπιτηρικῆς τοῦ πνεύματος ὁμοίως ἀποκρίνεται πειστικώτατα ὡς ἀκολουθῶς· «ἡ μεταδοτικότης τοῦ φυματιώδους δι' ἐνοφθαλμίσσεως παρὰ τοῖς ζώοις δὲν ἰδρῶσι τὴν μόλυσιν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τοῦ φυματιώδους ἰού, πλὴν χορηγῆται τῇ διδασκαλίᾳ ταύτῃ ἐρείσμα ὑπερ κείται ἐγγύτατα τῆς ἀποδείξεως, πρὸ πάντων ἐκ ἀναλογισθῶμεν τὰ πειράματα δι' ὧν οἱ Villemain καὶ Chauveau παρατήρησαν τὴν ἐνοφθαλμιστικὴν τῶν ἀπεξηραμμένων τῆς ἀποχεύσεως προϊόντων καὶ τὴν παραγωγὴν τῆς νόσου διὰ τῆς πέψεως τῶν πτυέλων... Ἰδοῦ γεγονότα μεγίστης ἀξίως, ὡς πάντα ἄλλως τε ἐξεῖνα, ἅπερ ἐρεῖδονται ἐπὶ τῆς πέψεως ἢ τῆς εἰσιπνοῆς τῶν νοσογόνων ἰῶν, καθότι διακρούουσι ἀπαξάπασα τὰ ἰσχυροτέρως ἀντιρρήσεις, ἃς ὁ Metchnikoff παρουσίασε καὶ ὑπεστήριξε κατὰ τῶν δι' ἐνοφθαλμισμόν πειραμάτων... Ὁ ἐνοφθαλμισμὸς, ἡ εἰσιπνοὴ καὶ ἡ πέψις νοσηρῶν οὐτιῶν, οὕτω οἱ μόνοι τρόποι τῆς ἄχρι τοῦδε γνωστῆς μεταδόσεως, εἶναι εὐχερῆς ν' ἀπομακρύνωμεν παντὸς κινδύνου τὰ πρόσωπα, ἅτινα διάκεινται ἐν σχέσει μετὰ τῶν ἀρρώστων καὶ νὰ συμπεριλιώσωμεν τοὺς κανόνες τῆς συνθέσεως μετὰ τοῦ ἀφοσιωμένου ἐλευθμοῦ τῆς πενήσεως. Ὁ κελὸς ἀερισμὸς τοῦ διαματίου, αἱ φροντίδες τῆς καθαριότητος καὶ αἱ προφυλάξεις διὰ τὰς ὁδοὺς καὶ τὰ κηλιδωμένα μέρη τῆς κλινικοστρωμνῆς διὰ τῆς ἀποχεύσεως, πάντα ταῦτα ἐνοσθῶνται εὐτυχῶς ἀρ' ἑαυτῶν καὶ προλαμβάνονται ὡς δεῖ ἐν ταῖς οἰκογενείαις ἐν πραγμα ἀντιπεπονητόως εἶναι ἐνίοτε δυταλωτάτων καὶ δέον νὰ ἐπιβληθῇ διὰ τῆς συμβουλῆς τῶν ἰατρῶν, εἶναι ὁ χωρισμὸς τῶν συζύγων, εἰς οὓς δέον νὰ μὴ ἐπιτρέπωμεν οὔτε κοινὴν κλίνην, οὔτε κοινὸν δωμάτιον. (ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΩΤΙΑΙΑΣ ΣΠΑΣΜΩΔΙΚΗΣ ΦΘΙΣΕΩΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΠΑΙΣΙΝ.

κατὰ D' HELLUY ἐν τῷ νοσοκομείῳ Trousseau. ὑπὸ ΧΡΙΣΤΟΒΙΤΣ.

(Συνέχεια. ἔκτ. Τόμ. 18'. σελ. 404).

Πρὸ πολλοῦ χρόνου ὁ Charcot ὑπέδειξε τὴν ἐπῆρσιν ὀξεῶν τινων
1) Bullet. Academ. 1868, σελ. 348.
2) Traité de pathologie interne. Tome deuxième. Paris 1883.

νόσων ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως ἐγκεφαλονωτιαίων τινῶν παθήσεων, πυρεσῶν ἢ παραλύσεων μετὰ σπασμοῦ ἢ ἀνευ τούτου.

Τῆ δὲ 1872 ὁ Bourneville ἐν τοῖς ἐπι τῶν μυημάτων τοῦ Charcot σχολίοις αὐτοῦ ἐσημείωσε τὴν ἐπήρξιν ὀξείων τινῶν νόσων ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς σκληρώσεως· ἀνέφερε δὲ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ νόσος ἀνεφάνη ἐν τῇ ἀνθρώπῳ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ, τῆς χολέρας, τῆς εὐλογίας.

Ἐν τισὶ δὲ ἀρτίως δημοσιευθέντι καὶ ἐπὶ τῆς σπουδῆς τῆς κατὰ πλάκας σκληρώσεως παρὰ παισὶ καθιερωθέντι ὑπομνήματι, ἡ Marie ἀναφέρει ἀναλόγως ἐν τῇ νεαρῇ ἡλικίᾳ ἀπονεύσας περιπτώσεις· ὡς ἐπὶ τοῦ ἑκτέρου μετὰ λυσιματωρίας καὶ τῆς ἐξ ὀστρακίης ἀναρρώσεως. Ὁ Landouzy δὲ ἐν τῇ ἀξιολόγῳ ἐπὶ τῶν παραλύσεων τῶν ὀξείων νόσων διατριβῇ αὐτοῦ συζητεῖ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς ὑπὸ τινῶν νοσογόνων στοιχείων διαδροχῆς τοῦ νωτιαίου μυελοῦ· «Δὲν εἶναι εὐνόητος, λέγει, ἡ ἰδέα ὅτι ἡ διεσπασθεὶς νοσογόνος τινος στοιχείου, μίσμακτος, τοῦ, σηπτικῆς ὕλης, διεφθαρμένου αἵματος ἐν τοῖς νευρικοῖς ὄργανοις παράγει διαστροφὴν τινὰ τῶν στοιχείων τούτων, καὶ ὅτι δύναται αὕτη εἰς τινὰς περιπτώσεις νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐνδοκριν φλεγμονώδους τινος ἐπεξεργασίας ;»

Καθ' ἅπασας τὰς τῆς σκληρώσεως προδρομοὺς μιᾶς μάλιστα ταύτης νόσου, εὐλογίαν, τυφοειδῆ πυρετὸν, ὀστρακίαν, ὡς λίαν ὀφθαλμῶν φρονεῖ ἡ Marie, συμβαίνει τι περιπέλον παρὰ τὴν ἀπλὴν σύμπτωσιν εἴτε κατ' εὐθεῖαν ἐνεργήσῃ ὁ μισμακτικὸς φορεὺς, εἴτε διὰ τῆς ἐν τῷ ὀργανισμῷ παραγωγῆς πραιόντος ἐρεθίζοντος τὸν μυελόν. Ἄν καὶ αἱ δύο ἡμῶν παρατηρήσεις οὐδὲν τῆς τάξεως ταύτης διδόμενον παρέχουσιν, ἐπεφυλάχθῃμεν ὁμῶς ν' ἀναφέρωμεν τὰς ἰδέας ταύτας, ὡς ἀνοιγοῦσαι καθ' ἃς φαίνεται, νέας ὁδοὺς εἰς τὴν αἰτιολογίαν.

Ἡ ἐπασχαλοῦσα ἡμῶς πάθησις, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας, ἐξαρτᾶται ὑπὸ ἐπιμόνου ἀνατομικῆς ἀλλοιώσεως, ὅπως ἡ προοδευτικὴ τῶν μυῶν ἄτροφία κατ' ἡ ἀταξία περὶ τὴν κίνησιν, αἰτινες ἄλλοτε δὲν ἦτο εἰρηκλινικαὶ μορφαί, ὧν ἡ ἀνατομικὴ ἱστορία δὲν ἦν ἀπλῶς σειρά ὑποθέσεων.

Τῶν συσπάσεων ἐξαρτωμένων ἐκ τοῦ τόνου ἢ τῆς ὑπερβολικῆς ἐνεργείας λειτουργίας τινος τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, τὸ ὄργανον τοῦτο φαίνεται ὡς κυρίως συντελοῦν εἰς τὴν παθογένειαν αὐτῶν, οὕτω αἱ συσπάσεις εἰσι συχναὶ ἐν ταῖς τοῦ νωτιαίου μυελοῦ φλεγμοναῖς καθ' ἃς αἱ πλάγια δεσμίαι νοσοῦσιν ἢ προσδιᾶλλονται ὑπὸ ἐρεθιστικῶν βλαβῶν. Οἱ πλάγιοι σύνδεσμοι εἶναι ἡ ἀφετηρία καὶ ἡ ἀνατομικὴ ὑπόστασις ἀπασῶν τῶν συσπάσεων, φαίνεται δὲ σχεδὸν ἀποδεδειγμένον ὅτι ἐν τούτοις ἐδράζουσιν αἱ ἀνατομικαὶ ἀλλοιώσεις τῆς σπασμωδικῆς παραλύσεως. Γερμανοὶ τινες παθολόγοι (Bichter, Berger), δὲν ἐπίστασιν, παρὰ τὴν ἑλλει-

ψιν μάλιστα πάσης ἀνατομικῆς ἐξελέγξεως, νὰ διδῶσιν ἐν τῇ κλινικῇ ταύτῃ μορφῇ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς πρωτοπαθοῦς σκληρώσεως τῶν πλάγιων συνδέσμων, ὅπως καὶ ὠνόμασεν τὴν νόσον.

Ὁ Turck ἐδημοσίευσεν τὸ 1851, περίπτωσιν τινὰ διπλῆς ἐκφυλλίσεως τῶν πλάγιων συνδέσμων, ὃ δὲ Charcot ἐχαρκτηρήσεν τὴν συστηματικὴν ταύτην πάθησιν διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς πρωτοπαθοῦς σκληρώσεως τῶν πλάγιων συνδέσμων τοῦ νωτιαίου μυελοῦ. Ὁ δὲ Erb, λέγει, ὅτι ἀνεμφιβόλως παρὰ ταύτην δὲν ὑπάρχει ἕλλη βλάβη τῆς σπασμωδικῆς φθίσεως, ἢ τῆς ἄλλως τε εἰσέτι ἀγνωστῆς ἐστὶ. Τῆ 1865 ὁ Charcot ἀνέφερε τὴν ἱστορίαν ὑπερικῆς τινος πρὸ πολλοῦ ὑπὸ συσπάσεων τῶν τεσσάρων ἄκρων προσθεβλημένης, παρ' ἧς ἐν τῇ νεκροτομῇ εὐρέθη πλάγια συμμετρικὴ σκληρώσις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.

Δὲν γνωρίζομεν νεκροτομὰς τῆς παρὰ ταῖς παισὶ σπασμωδικῆς φθίσεως· ὁ Dreschfeld de Manchester περιέγραψε τὰς παρὰ τῶν ἐνήλικων ἀπαντώσας ἀνατομικὰς ἀλλοιώσεις. Ἐκ τῶν ὀλίγων θετικῶν δεδομένων ἐξάγεται ὅτι ἡ πάθησις ἤθελε χαρκτηρισθῆ δι' ὑπερτροφίας τοῦ συνδετικοῦ περιβλήματος καὶ τῆς ἄτροφίας τῶν νευρικῶν στοιχείων ἢ δὲ νοσηρὰ ἐπεξεργασίᾳ φαίνεται ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ συνδετικοῦ ἵατος, συμπιέζοντα κατ' ἀρχάς, εἴτα δὲ κακαστρέφοντα τοὺς νευρικοὺς σωλήνας.

Ἐκ τῶν παρὰ παισὶν ἀναφερθέντων ὀλίγων περιπτώσεων φαίνεται ὅτι δὲν πρόκειται πάντοτε περὶ παθήσεως πρωτοπαθῶς τὸν μυελὸν προσβαλλούσης· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ παρατηροῦμεν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς νόσου σπασμούς, καὶ σηματεῖ παρὰ τούτους μᾶλλον ἢ ἥττον καθολικευμένης, τὰ ὅποια φαίνονται ἐξαρτώμενα ἐξ ἐγκεφαλικῆς τινος παθήσεως.

Ὁ μικρὸς τῆς πρώτης παρατηρήσεως ἀρρώστος, παρουσίασεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νωτιαία συμπτώματα χωρὶς νὰ προηγηθῶσι σπασμοί, ὡς πρῶτον δὲ σύμπτωμα τὴν σύσπασιν· οὗτος παρέχει τύπον λίαν εὐκρινῆ τῆς σπασμωδικῆς φθίσεως. Παρὰ δὲ τῷ κρρασίῳ τῆς δευτέρας παρατηρήσεως, ὁ περὶ τρις κατ' ἐπανάληψιν, ἀπὸ τῆς πέμτης μετὰ τὸν τοκετὸν τοῦ ἐβδομάδος μέχρι τοῦ δεκάτου ἐβδομοῦ μηνὸς ὑπὸ ἰσχυρῶν σπασμῶν κατελήφθη, ἢ τῶν κνημῶν σύσπασιν· ἐφάνη κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος. Ἐν δὲ τῇ τρίτῃ περιπτώσει, οἱ σπασμοὶ παρουσιάσθησαν τὸ δεύτερον τῆς ἡλικίας ἔτος, μετ' οὗς, σὺν τῇ παραλύσει τῶν τεσσάρων ἄκρων, ἡ ὀμλίαι κατέστη ἀδύνατος· βραδύτερον δὲ μόνον αἱ τῆς κινήσεως διαταρᾶξεις, περιορίσθησαν ἐν τοῖς κάτω ἄκροις. Κατὰ συνέπειαν, αἱ δύο τελευταῖαι περιπτώσεις, ἤθελον διεγείρει τὴν ἰδέαν νοσηρῆς ἐπεξεργασίας κατ' ἀρχάς μὲν τὸν ἐγκέφαλον, εἴτα δὲ, ἀλλὰ πολλῷ βραδύτερον, τὸν μυελὸν προσβαλλούσης.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ παρατηρήσει ἡ δυσφαγία καὶ ἡ παράλυ-

σις τῆς γλώσσης ἤθελον ἐπιτρέψαι νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ πάθησις καὶ τὰ πρῶτον προσέβλεπε τὸν βολβόν.

Ὁ W. Hadden παρατηρεῖ ὅτι πολυπληθεῖς βλάβαι τοῦ ἐγκεφάλου δύνανται νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ συνόλου τῶν συμπτωμάτων τῆς σπασμωδικῆς παραλυτικῆς ἐπιπέσει δὲ ἐπὶ τῶν σπασμωδικῶν φαινομένων τῆς πρώτης παιδικῆς ἡλικίας, τῶν ἐν τισὶν παρατηρήσειν ἀναφερομένων πρὸς ὑποστήριξιν ὅτι ἡ πάθησις εἶναι πρωτοκαθῶς ἐγκεφαλική, δευροπαθῶς δὲ νωτιαία.

Ὁ δὲ James Ross φρονεῖ ὅτι ἡ παραπληγματικὴ σύσπασσις δύνανται νὰ ἦ νωτιαία ἀρχῆς, ὅπερ δὲν ἀληθεύει διὰ τὰς πλείους τῶν περιπτώσεων, αἵτινες ἀρχικῶς ἐγκεφαλικὴν αἰτίαν ἀναγνωρίζουσι. Κατ' αὐτόν αἱ σπασμωδικὴν παραλύσεις τῶν παιδῶν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς παραδείγματα ἡμιπληγικῆς συμμετρικῆς, ὀφειλομένης εἰς τὴν συγγενῆ ἔλλειψιν τῶν κινητικῶν γύρων τοῦ ἐγκεφάλου.

Φαίνεται ὅτι οἱ δύο τελευταῖοι οὔτοι συγγραφεῖς δὲν ἔλαβον ὑπ' ἑξῆς τὴν ὑπὸ τοῦ Charcot διαγραφείσαν κλινικὴν τῆς νόσου εἰκόνα.

Οἱ D' Espine et Picot ἀναφέρουσι περίπτωσιν τινὰ σκληρώσεως τοῦ βολβοῦ παρά τοῖς παισίν, ἐπενεγκούσης διπλῆν σκληρωτικὴν ἐκφύλλισιν τῶν πλαγίων συνδέσμων, δι' αἰουσίως δὲ συσπάσεως τῶν κάτω ἀκρῶν μετ' ὑπερβολῆς τῶν ἀντανωκλαστικῶν κινήσεων ἐκδηλωθείσης.

Ὡς ἐκ τῆς ἔλλειψως νεκροτομῶν, διηγήθησαν ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς σπασμωδικῆς φθίσεως, ὡς εἶδος διακεκριμένης νόσου. Διὰ ν' ἀρνηθῶσι τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς κατέφυγον εἰς περιπτώσεις ἐν αἷς ἐνόμισαν ὅτι εὔρον τοῦ κλινικοῦ χαρακτήρα τῆς ὑπὸ τοῦ Charcot καὶ Erb περιγραφείσης νόσου, καὶ ὧν κί νεκροτομαὶ ἀπέδειξαν τοῦναντίον τὰ σφῶδρα ἀπ' ἀλλήλων διαφωνούσας ἀνατομικὰς ἀλλοιώσεις. Ὁ Charcot ἐβεβαίωσε πρὸς τούτοις, ὅτι αἱ περιπτώσεις αὗται κλινικῶς διαφέρουσαι ἀπὸ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ περιγραφέντος τύπου, δὲν ἦσαν εἰμὴ κοινὰι μυελίτιδες διαφόρων αἰτιῶν, τὴν πλαγίαν σκληρῶσιν συνεπάσσασαι. Δυνάμεθα ἐπομένως νὰ συμπεράνωμεν μετ' αὐτοῦ, ὅτι «ἐάν ἕνεκα τῆς ἔλλειψως ἐπικρῶν ἀνατομικῶν παρατηρήσεων ἡ αὐτόνομος νοσογραφικὴ ὑπαρξίς τῆς σπασμωδικῆς φθίσεως εἰτέτι στερρῶς δὲν ἰδρῦθη, ἐν τούτοις δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι παρά τὴν κριτικὴν δὲν εἶναι εἰστέτι σοβαρῶς διεσεισμένης».

Ἡ διάγνωσις εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐκόλος· ὁ ἐν τοῖς κάτω ἀκροῖς τῶν συμπτωμάτων περιορισμὸς, ἡ ἔλλειψις τῶν ἐγκεφαλικῶν διαταράξεων, ἀπομακρύνουσι τὴν ἰδέαν ἐγκεφαλικῆς πάθησεως, συνηγοροῦσι δὲ ὑπὲρ νόσου νωτιαίας ἀρχῆς. Αἱ ἐγκεφαλικαὶ πάθησεις ἀναπτύσσονται συνήθως κατ' ἐστίας ἑτεροπλεύρους καὶ προσβάλλουσι ὡς ἐν τῇ κατιούτῃ σκληρῶσει τῆς πυραμιδοειδοῦς δεσμίδος, τὸ ἀντίθετον πρὸς

τὴν ἔδραν τῆς παθήσεως σκέλος, οὔσαι ἡμιπληγματικὴ καὶ οὐκὶ παραπληγματικαί. Ἐάν δ' ἐν ταῖς ἡμετέραις περιπτώσεσιν ἡ πρωτοπαθὴς πάθησις ἦν συμμετρικὴ, ἠθέλωμεν εἶχει ἕτερον ἐγκεφαλικὸν φαινόμενον, τὰ ὅποια δὲν παρατηρήθησαν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἀρρώστων.

Ἡ δυσκολία συνίσταται πρὸ πάντων εἰς τὴν διάκρισιν τῆς σπασμωδικῆς φθίσεως ἀπὸ τῶν διαφόρων μορφῶν τῆς χρονίως μυελίτιδος· τῆς διαμπεροῦς μυελίτιδος, τῆς διαπίσεως, τῆς πληγίας ἀμυοτροφικῆς σκληρῶσεως, τῆς περὶ τὴν κίνησιν ἀταξίης, τῆς κατὰ πλάκας σκληρῶσεως. (ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΘΑΛΛΙΝΗΣ.

ὑπὸ Γ. Ν. ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΥ.

Μόλις ἐνεγράφη εἰς τὰς δέλτους τῆς φαρμακίτιδος βιβλίου τὸ νέον ἀντιπυρετικὸν φάρμακον, ἡ ἀντιπυρετίνη (antipyridine), παρὶ τῆς ἱκανῆς ἐν τῇ Ἀγγλίῃ ἐγγραφήσεως, καὶ ἰδοῦ ἄλλο νεώτερον εἰς φῶς προήχθη, ἡ θαλλίνη (thaline), τῆς αὐτῆς θεραπευτικῆς δυνάμεως καὶ μετὰ τὸν αὐτὸν τῆς Γερμανίας προνομιουχοῦ τίτλον σκευάσεως.

Τὸ νεώτατον τοῦτο ἀντιπυρετικὸν, ἀνακαλυφθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Βιέννῃ καθηγητοῦ κ. Skraup, προέρχεται ἐκ τῆς κινολίνης, ἥτις διὰ πειρῆς μεταμορφώσεων μετατρέπεται διαδοχικῶς εἰς παρακετακινολίνην, εἰς παραξυμεθολοκινολίνην ἢ παρακινανισόλιον, εἰς τετραυδροπαραμεθολοκινολίνην ἢ τετραυδροπαρακινανισόλιον, ἢ ἐπὶ τὸ ἀπλούτερον εἰς θαλλίνην, ἔχουσαν τύπον $C_{10}H_{16}N_2$. Ἐκλήθη δὲ τὸ προϊόν τοῦτο θαλλίνη, ἀπὸ τοῦ πολυσυλλάβου αὐτοῦ χημικοῦ ὀνόματος, ἐκ τοῦ θάλλω — θαλλός, διὰ τὴν ιδιότητά ἣν ἔχει τοῦ προπλαμβάνειν τὴν πράσινον τοῦ σμαράγδου χροιάν τῇ ἐπιδράσει τοῦ ὑπερχλωριούχου σιδήρου.

Τὴν ἀποκλειστικὴν κατασκευὴν τῆς θαλλίνης ἀνέλαβε διὰ προνομίου Γερμανικὸν τι ἐργαστάσιον χημικῶν προϊόντων, παρ' οὗ καὶ μακρύνουμεν, ὅτι τὸ παρακινανισόλιον τῇ προσκολλήσει εἰς ἑαυτὸ ὑδρογόνου μετατρέπεται εἰς θαλλίνην. Ἐάν λοιπὸν θερμάνωμεν περὶ τὰς 140°—150° τὸ παραμυδαρισόλιον μετὰ τοῦ παρανιτραίνισόλιου, τῆς γλυκερίνης καὶ τοῦ θεικοῦ ὀξέος ἀπολαμβάνομεν ἐν εἴδει ἐλαιώδους ὑγροῦ τὴν θαλλίνην, ἥτις μετὰ τοῦ θεικοῦ καὶ τρυγικοῦ ὀξέος παράγει ἄλατα ἀναλλοίωτα ἐν τῇ ἀέρι, καὶ ἐν εἴδει λευκῆς κρυτταλλικῆς κόνεως περιστάμενα, μετὰ δὲ τοῦ ὑδροχλωρικοῦ, ἄλλας ἐπίσης κρυτταλλικῶν, ἀδιάλυτον ἐν ὕδατι, φίλυδρον καὶ εὐαλλοίωτον τῇ ἐπιδράσει τοῦ ἀέρος. Καὶ ἡ μὲν θεικὴ θαλλίνη ἔχουσα ὀσμὴν προσομοίαν τῇ ἀνισόλιω διαλύεται εἰς 5 μ. ψυ·

χρῶ ὕδατος, εὐχερέστατα εἰς τὸ ζέον, εἰς 100 μ. οἶνοπνεύματος καὶ ἥμισυ εἰς τὸν αἰθέρα καὶ τὸ χλωροφόρμιον, πᾶρῶνται διὰ τῶν τελειολευταίων τούτων διαλύματα ταχέως εἰς κίτρινον χρωματίζομενα καὶ ἐγκαταλιμπάνοντα κρυττάλλου διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἀναγνωριζομένου· ἡ δὲ τρυγικὴ κέντηται ὁσμὴν παρεμπερῆ πρὸς τὴν κουμαρίνην καὶ δοναμιν διαλυτικὴν εἰς τὰ συνήθη εὐλύματα ἐλάσσονα τῆς θεικῆς, ἀπειτοσθα 10 μ. ὕδατος θερμότητος 150 καὶ 100 μ. οἶνοπνεύματος. Ἡ γαστρικὴ δ' ἀμφοτέρων τῶν ἀλάτων τούτων ἐν πυλῆν μὲν διακλύεται εἰς κίτρινον, πικρῶ, ὀσμωτικὴ καὶ ἀλμυρὰ συνάμικ, ἐν ἀραιῶς δὲ διακλύεται εἰς χεῖριστος καὶ ἀρωματικὴ.

Κύριον γνώρισμα τῶν ἀλάτων τῆς θαλλίνης εἶναι ἡ διὰ τοῦ ὑπερχλωριούχου σιδήρου ἀντίδρασις αὐτῶν. Πέντε κυβικά ὑφακτόμετρα ἀνύδρου διαλύματος θαλλίνης ἐὰν μίχθωσι μετὰ σταγόνας ὑπερχλωριούχου σιδήρου φαρμακευτικοῦ, χρώνουνται μονίμως εἰς συμπράξιον βαθύ πρᾶσιον, ἐν διαστήματι μὲν δευτερολέπτων ἐπὶ διαλυμάτων εἰς δεκάκις χιλιοστών, βαθύτερον δὲ ἐπὶ ἀραιωτέρων. Ἡ πρᾶσις δ' αὕτη χροιά ἀλλοιοῦται μὲν μετὰ παρέλευσιν 2 μέχρις εἰκοσι τεσσάρων ὥρων εἰς ἐρυθροξανθὴν μεταβαλλομένη, πλὴν διὰ τῆς ἀναταρξέως τοῦ κέχρωσμένου διαλύματος μετὰ τοῦ αἰθέρος, τοῦ χλωροφόρμιου, ἢ τῆς βενζίνης ὁ χρωματισμὸς δὴν μεταφέρεται εἰς τὰ ὑγρὰ ταῦτα καὶ δι' αὐτῆς ἐστὶ τῆς συμπράξεως τοῦ πεπυκνωμένου θεικοῦ ὀξέος. Ὁ ὑπὸ τοῦ Schweissingoi λοίπον προταθεὶς τρόπος πρὸς διάκρισιν τῶν ἀντισηπτικῶν οὐσιῶν ἀπὸ τῆς ἀντιπυρετικῆς, κινίνης, ἱεθυλικῆς ὀξείας, καϊρίνης, φανόλιον, ἀντιπυρετίνης κ. κ. διὰ τοῦ ὑπερχλωριούχου σιδήρου καὶ τοῦ θεικοῦ ὀξέος ἐνεργούμενος, ἐκφραζομένη πληρέστατα καὶ πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς θαλλίνης, οὐθένος τῶν μνημονευθέντων σωμάτων παρέχοντος τὴν πρᾶσιν αὐτὴν διὰ τοῦ ὑπερχλωριούχου σιδήρου ἀντίδρασιν.

Τὴν πρᾶσιν αὐτὴν χροιάν ἐπὶ τῆς θαλλίνης δὲν προκαλεῖ μόνος ὁ ὑπερχλωριούχος σιδήρος, ἀλλὰ καὶ διάφορα ἄλλα ὀξειδωτικὰ σώματα, ὡς τὸ διττοχλωρικὸν κάλιον, τὸ χρωμικὸν ὀξύ, ὁ νιτρικὸς ὑδράργυρος, τὸ χλωρίον, τὸ βρώμιον καὶ ἄλλα· ἐπὶ πυκνῶν ὁμοῦ διαλυμάτων θαλλίνης ταῦτα παρέχουσι γένεσιν καὶ εἰς ἐλύματα λευκὰ ἢ φαιά. Ἐκτός δὲ τοῦ οὐσιώδους τούτου χαρακτῆρος τὸ μὲν πικρικὸν ὀξύ ἀφθονον ἴζημα κίτρινον μετὰ τῆς θαλλίνης παράγει, ἡ δεψίνη, ἡ ἀχνὴ τοῦ ὑδραργύρου καὶ τὰ ἀραιὰ ἀνόργανα ὀξέα δὲν ἀλλοιοῦσιν αὐτὴν τὸ παράπαν, τὰ δὲ καυστικά ἀλάλια καὶ ἡ ἀμμωνία προκαλοῦσιν εἰς τὰ μετρίως πεπυκνωμένα διαλύματα θόλωσιν λευκὴν, ἐξαχνίζομένην τῆ προσθήκῃ ὕδατος, ἢ τῆ ἀναταρξέει μετ' οἶνοπνεύματος, αἰθέρος ἢ βενζίνης. Ἐν τέλει τὰ διαλύματα τῆς θαλλίνης χρωματίζονται μὲν εἰς ἐρυθρὸν διὰ τοῦ κα-

πνίζοντος νιτρικοῦ ὀξέος, καὶ μάλιστα τῆ βοηθείᾳ τῆς θερμότητος, πλὴν διὰ τοῦ χλωροφόρμιου ἢ ἐρυθροῦ χροιά μεταφέρεται εἰς αὐτὸ.

Αὐταὶ εἶναι αἱ μέχρι σήμερον γνωσταὶ χημικαὶ ιδιότητες τῆς θαλλίνης, ἧς ἠρύσθημεν ἕκ τινος γερμανιστῆ συνταχθείσης διατριβῆς τοῦ κ. Vulpius, ἢν γαλλιστῆ ἐδημοσίευσεν ὁ Boumonl ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς φαρμακευτικῆς καὶ τῆς χημείας τῶν Παρισίων (ἀρ. 4 τῆς 13 Φεβρουαρίου τ. ε.). Ἐπιφυλασσόμενοι δὲ προσεχῶς νὰ γράψωμεν καὶ περὶ τῆς θεραπευτικῆς δυνάμεως τοῦ νέου τούτου φαρμάκου, ἀκούομεθα σήμερον ὅπως ἀναφέρωμεν, ὅτι κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐν Βιέννῃ ἰατροῦ von Jaksch ἡ θαλλίνη καὶ τὰ ἔλαττα αὐτῆς (ὕδροχλωρικόν, θεικόν, τρυγικόν), καθὼς καὶ ἡ ὑδροχλωρικὴ ἑθυλοθαλλίνη ἐπέφερον εἰς 86 περιπτώσεις πυρετοῦ συνοδουμένου ὑπὸ διαφόρων παθήσεων, τὰ μᾶλλον εὐχερῆστα ἀντιπυρετικά ἀποτελέσματα εἰς δόσεις 0,50—0,75 ὑφακτόγραμμων.

Ἡ θαλλίνη ἀναγνωρίσθη ὑπὸ τῶν ἰατρῶν, ὡς τὸ σπουδαιότερον ἀντιπυρετικὸν φάρμακον· γράφοντες δὲ περὶ αὐτῆς σήμερον ἐν καὶ μόνον εὐχόμεθα, ὅπως ταχέως ἀκούσωμεν τὴν ἐκ τῶν χημικῶν μεταμορφώσεων τῆς κινολίνης καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῆ σαμῶτων ἐπιτυχῆ παραγωγὴν οὐσιῶν φαρμακευτικῶν, πρὸς βελτίωσιν τῆς τέχνης τοῦ θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ δόξαν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν σοφῶν αὐτῆς ἐργατῶν.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

τῶν ἐν τῇ Χειρουργικῇ Κλινικῇ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1883 μέχρι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1884 τοσηλευθέντων τραυματιῶν.

ὑπὸ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γ. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Βοηθοῦ τῆς Χειρουργ. Κλινικῆς.

(Συνέχεια, ἴσα σελ. 105).

Κεφάλαιον Β'.

Ἐγκαύματα (Combustiones).

Ἐγκαύματα φέροντες ἀσθενεῖς ἐνοσηλεύθησαν 10, ἃν δύο ἀπεβίωσαν (οἱ ὑπὸ στοιχ. β. καὶ γ.), ὁ μὲν ἐξ ἐπελθόντος εἰς μεγάλην ἔκτασιν τοῦ θώρακος καὶ τῶν ἀνω ἀκρων ἐρυσιπέλατος, ὁ δὲ ἐξ ἐξαντλήσεως· ἐκ τῶν ἐγκαυμάτων τούτων 3 ἐγένοντο δι' ἀναφλεχθείσης πυρτίδος, 3 διὰ ζέοντος ὕδατος, 2 δι' ἀτμέστου, 1 διὰ πετρελαίου καὶ 1 δι' οἶνοπνεύματος.

Ἰδρυσον δέ

α'. — 3 ἐπὶ τοῦ προσώπου = πρωτοβάθμιον κατὰ Dupuytren

β'. — 2 ἐπὶ τοῦ θώρακος καὶ κοιλίας = τριτοβάθμιον

γ'. — 1 ἐπὶ τοῦ βραχίονος (τριτοβάθμιον) καὶ ὀφθαλμῶν

δ'. — 1 ἐπὶ τῆς ἀκρας χειρός.

ε'. — 3 ἐπὶ τῶν κάτω ἄκρων.

Ἐκ τῶν ἐγκαυμάτων τούτων, τὰ σπουδαιότερα ἦσαν τὰ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς ἐκ τῆς θέσεως, τὸ τοῦ θώρακος κοιλίας καὶ προσώπου ἐν ταύτῃ, ὡς ἐκ τῆς ἐκτάσεως, καὶ τὰ διὰ θανατηφόρου ἐρουσιπέλατος ἐπιπλοκῆν κατ' ἄκρω τοῦ βραχίονος. Τὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐγκαυμα δι' ἀναφλεγμοειδῆς περιρίτιδος γενόμενον ἦν λίαν σπουδαῖον, καθόσον τὰ τῆς περιρίτιδος μόρια εἶχον εἰσδύσει βαθύτατα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς. Ὦν ὁ δεξιὸς ἐπαθε λεύκωμα μικρὸν κεντρικὸν μετὰ προσφύσεων τῆς ἰριδος προσθίων καὶ ὀπισθίων, ἐσχηματίσθησαν δὲ πλαστικά ἐξιδρώματα ἐπὶ τοῦ προσθίου περιφρακτικῶς πνευγνόντα ἡμιατρησίαν τῆς κόρης· γενόμενης λοιδοκτομίας ἐν τῇ ὀφθαλμικτρῆϊ πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἔξω εὐρέθη καὶ ὁ φακὸς ἐν μέρει τεθολωμένος, διὸ καὶ μικρὰ προσεγένετο τῇ ἀβρίωτιν ἢ ὠφέλειαν· ὁ δ' ἀριστερός ὀφθαλμὸς ἐπαθεν ἀτροφίαν (φθίβιν) τοῦ βολβοῦ, οὕτως ἢ ὄρακι ἀμφοτέρωθεν τελείως σχεδὸν μετὰ τινὰ χρόνον ἀπωλέσθη.

Τὸ δεύτερον τούτων ἐγκαυμα ἐπὶ ἰθιτιδος νεανίδος ἦν λίαν ἐκτεταμένον, κατακλυδάνον μέρος τοῦ προσώπου, τὸν τράχηλον, δόκλῃρον τῆν προσθίαν τοῦ θώρακος ἐπιφάνειαν ὡς καὶ τὸ ἐπιγάστριον. Ἐξ κατακλήθῃ θεραπείῃ διὰ σκεπαστικοῦ χρίσματος ἐξ ἀθροιστικοῦ ὕδατος μετ' ἐλαίου γλυκέων ἀμυγδάλων ἔβρινε καλῶς εἰς ἐπούλωσιν ἐπὶ ἑκτα περίπου μῆτι, μετ' ἣν ἀνεπτυχθέντα ἔβρινε ἐν τοῖς ἐντέροις, ἐκὼν κρίνωμεν μετὰ τῆς συνυπαρχούσης αἰτίας ἐκ τοῦ ἐπιμόνου ἐντερικοῦ κατὰ βίου, ἐπὶ τοσοῦτον ἐξήντησαν τὴν ἀσθενῆ, ὥστε καὶ τὴν θανατηφόρον ἔβρινε ἐπὶ ἡνεγκον.

Τὸ τρίτον τῶν μνησθέντων ἐγκαυμάτων ἔβρινε καλῶς μέχρι τινός, ὅτε ἐκραιγέντος σφοδρῶτατος ἐρουσιπέλατος, ἐπιπολλίζοντο· τότε ἐν τῇ κλινικῇ, μετὰ πυρετοῦ σφοδροῦ, παραληρημάτων καὶ ἐξαντλήσεως, ὁ ἀσθενὴς ἔβρινε. Νεκροψικῶς ἀμφοτέρωθεν τῶν ἀσθενῶν τούτων δὲν ἐγένετο, μὴ ἐπιτραπέσια ὑπὸ τῶν συγγενῶν αὐτῶν.

Ἐν τοῖς λοιποῖς ἐγκαυμασιν οὐδεμία ἐκ τῶν γνωστῶν καὶ πολλῶν ἐπιπλοκῶν (καταπληξίς (1) Shock, σπασμὸς, τέτανος, (2) παραλύσις,

(1) Τοιαύτην καταπληξίαν συνεπείρα ἐγκαύματος παρατηρήσαμεν πρὸ τινῶν ἡμερῶν εἰς τοιαύτον ἀσθενῆ, οὐκινος ἢ θερμότητις κατῆλθε μίχρῃ τῶν 32°, μὴ ἀντιθέσια καὶ διὰ τῶν θεραπευτικῶν ἐπιχειρημάτων μέτρων, καὶ ὅστις μετὰ ἑξάωρον διαρκείαν αὐτῆς ἀπέθανεν.

(2) Τέτανος ἐξ ἐγκαύματος εἰς θάνατον ἀπολήξεντα παρατηρήσαμεν πρὸ 3 εἰμῶν ἐν τῇ χειρ. κλινικῇ ἐπὶ νεανίου φέροντος ἐγκαυμα τοῦ προσώπου.

περιτονίτις) ἐπῆλθε. Μόνον εἰς τινὰ τῶν νοσηλευθέντων ἐξ ἐγκαύματος ἀσθενῶν, φέροντα ἐγκαυμα τριτοβάθμιον κατ' ἄκρω τοῦ βραχίονος καὶ τὸν θώρακα, ἐπῆλθεν ἡ ἐγκαυματικὴ καλουμένη πνευμονία, μετὰ δεκάημερον λυθεῖσα αἰτίως.

Ἡ γενομένη συνήθως θεραπευτικὴ ἀγωγή τῶν μὲν πρωτοβαθμίων (κατὰ Dupuytren) ἐγκαυμάτων ἦν, ἢ διὰ Γουλαρδείου ὕδατος, τῶν δὲ λοιπῶν δευτερο-τριτοβαθμίων ἢ διὰ σκεπαστικοῦ χρίσματος ἢ βάττης ἐπίδρασις, εἰς ἐν τούτων ἐγένετο χρῆσις τοῦ διαρκοῦς θερμοῦ λουτροῦ τοῦ Lallagenbeck, εἰς ἕτερον δὲ ἐφημερόσθη διήλυσις νιτρικοῦ ἀργύρου. ἐν σπληνίτις, οὐχὶ ὅμως αὕτη λίαν ἐπιτυχῶς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ.

Μέγαν ὅμως ὀρίαμβον ἐν τῇ τῶν δευτεροβαθμίων καὶ τριτοβαθμίων ἐγκαυμάτων θεραπείῃ ἦρεν αἰετοπετὴ ἢ ἐπιπέφυσις τῶν πασχουσῶν χωρῶν διὰ πυχέος στρώματος βάττης ἢ βήμβικκος καθαροῦ, κατ' εἰσῆγησιν τοῦ πρώτου εἰσαγαγόντος ἐν τῇ τῶν ἐγκαυμάτων θεραπευτικῇ τὴν μέθοδον ταύτην Andersen, καὶ ἡ ἀναμέωσις τῶν ὑπὸ τοῦ πύου ῥυπαρινομένων τεμαχίων τῆς βάττης· τοσοῦτον δὲ καταφανῆς καὶ ταχεῖς ἦν ἡ ἀνυμιότις τῆς μεθόδου ταύτης, ὥστε πολλάκις μετὰ τὴν πρώτην γενικὴν ἀλλαγήν τοῦ ἐπιδέσμου, ἢ ἐπούλωσις τῆς ἐκτεταμένης μοίρας τοῦ δερμάματος εἶχεν ἤδη ἐπιτελεσθῆ.

Κεφάλαιον Γ'.

Τραύματα.

Τὰ κυρίως τραύματα κατὰ τὸ ἐνιαύσιον διάστημα ἐν σχέσει πρὸς πρῶν γενέστερα ἔτη ἦσαν ἐκτάκτως πολλὰ, ἀντιπροσωπεύοντα πάντα σχεδὸν τὰ εἶδη αὐτῶν, ἐδρεύοντα δὲ εἰς ἀπύκτας σχεδὸν τὰς χώρας τοῦ σώματος. Τὰ τραύματα ταῦτα θέλομεν ἐν γένει κατ' εἶδος ἀναφέρει, περιγράφει δὲ ἐν λεπτομερείᾳ τοπογραφικῶς.

Ἐν γένει ἐκ κυρίως τραυματικῶν παθόντες ἐνοσηλεύθησαν ἐν ὄλῳ 62 ἀσθενεῖς, ὧν 53 ἐβίησαν τελείως, 9 δὲ ἀπεβίωσαν εἴτε ἐκ τῆς σπουδαίου τῶν τραυμάτων, εἴτε ἐξ ἐπιγενομένων ἐπιπλοκῶν, εἴτε καὶ ἐκ τῆς βραδύτητος τῆς προσελεύσεως εἰς τὴν χειρ. Κλινικὴν· ὥστε ἐν συνόλῳ κρίνοντες τὰ διέφορα ταῦτα τραύματα ἐν γένει, ἀπλᾶ ἢ πολλαπλᾶ, ὑποδόρεια ἢ διαμπερῆ, ἐγκλίρω· ἢ μὴ ὑπὸ θεραπείαν τεθέντα, ἐξόχομεν τὸ εὐχρηστον ἀποτέλεσμα τῆς κατὰ 14 : 100 θνησιμότητος. Ἐὰν δὲ λάθωμεν ὑπ' ὅψιν καὶ τὸ ἀπολύτως θανατηφόρον, ὡς καὶ τὴν ἐπισηπτικὴν κατάστασιν, ἐν ᾗ μετηγέθησαν πολλοὶ τραυματικῶν λίαν βραδέως, μετ' ὥρας ἰκανῶς πολλάκις ὡς ἐκ τῆς εἰς φαρμακεῖα τὸ πρῶτον ἀπροσφυοῦς καθ' ἡμᾶς προσφυγῆς καὶ τῆς μεταφορᾶς ἐκ μερῶν μεμακρυσμένων, ἐνθα οὐ

δερμιά ιατρική βοήθεια ήν έφικτή, θέλομεν έχει μάλλον εύχρηστον τήν έκ βασιν. αυτών.

Έκ τών 82 τραυμάτων, 30 έγινοντο δι' όξέων όργάνων, έξ ών 26 ήν έλθθησαν τελείως, 4 δέ απέληξαν εις θάνατον. Άλλα και τά τέσσαρα ταυτα τραύματα ήσαν λίαν καιρία, καθόσον τά πλείστα ήταν διαμπερή ή τέθεισαν βραδέως υπό Θεραπειάν.

Ο πρώτος τών τραυματιών τούτων 20ετής νεανίας έφερε τραυμα διαμπερές τής κοιλίας, μετά τρώσεως τών έντέρων και προπτώσεως εν νής αυτών μοίρας, απέβίωσε μεθ' έν μέν τέταρτον τής ώρας από τής εις τó Νοσοκομείον μεταφοράς αυτού, μετά 3 δέ ώρας από τής έν Άμαρυσίω γενομένης τρώσεως.

Ο δεύτερος αυτών, 30ετής γυνή, έφερε διαμπερές τραύμα τής κοιλίας μετά τρώσεως τής άρχής του κατιόντος κώλου τών παχέων έντέρων, απέβίωσε δέ μεθ' ήμέρας 7 εκ διαχύτου κοπρανώδους περιτονιτίδος.

Ο τρίτος, τριακονταετής περίπου άνήρ έφερε τραύμα διαμπερές του θώρακος άνευ τρώσεως του πνεύμονος, απέβίωσε δέ μετά νοτηλείου τρι ήμερον.

Ο δέ τέταρτος 40ετής φέρον τραύμα διαμπερές και ούτος του θώρακος, μετά τρώσεως του διαφράγματος και σπληνός και σχηματισμού διαφραγματοκήλης απέβίωσε μεθ' ήμέρας έξ. Ούςν αποκλειόντες τά ως ή τής φύσεως των απολύτως θανατηφόρα τέσσαρα ταυτα τραύματα, έν νάμεθα να θεωρήσωμεν τήν έξβασιν τών δι' όξέων όργάνων τραυμάτων ως τά μάλα αγαθήν και εύμενή.

Δι' άμβλύων όργάνων ή πτώσεως τραύματα έγινοντο 15, ών 14 απέληξαν καλώς, 1 δέ κατά τον άκρον πόδα έδρευόν, προελθόν εκ πτώσεως βαρείας σιδηροδρομικής ράβδου, απέληξε κακώς μετά 12 ήμέρας σιναπειά σηψαιμίας.

Διά πυροβόλου όπλου τραύματα έθεραπεύθησαν 10, ών 7 έλθθησαν, 3 δέ απέληξαν κακώς. Έκ δέ τών τελευταίων άσθενών οι δύο απέβίωσαν μετά τρεΐς ήμέρας έξ έξαντλήσεως, 8 δέ τρίτος 40τούτης, φέρον έν τραύματα διαμπερή του θώρακος, μετά 27 ήμέρας απέβίωσε σχηματισθέντος πυώδους άφρόνου εξιδρώματος έν τή κύττει του θώρακος, προς έν κέναισιν του όποιου (πύου) παρακεντήσεις επανειλημμέναι έγινοντο.

Διά νύξεως τραύματα έσχομεν δύο, έλθόντα μετ' όλίγας ήμέρας.

Διά δήξεως τραύματα 2, απολήξαντα και ταυτα αιτίως.

Διά δυναμίτιδος τέλος 3, καλώς απολήξαντα.

Μετά τήν γενικήν ταύτην κατ'είδος αναφοράν τών τραυμάτων, θέλομεν πραγματευθῆ ταυτα κατά χώρας, διαιρούντες αυτά εις 3 μεγάλα κερφάλαια, αναλόγως τής διαίρέσεως του σώματος, τούτέστι τής κεφαλής, του κορμού και τών άκρών.

I.

Τραύματα τής κεφαλής.

Τραύματα τής κεφαλής έν γένει δι' όργάνων διακρίων και έν διαφόροις χώραις αυτης έδρευόντα έθεραπεύθησαν έν τή χειρ. κλινική 15, άπαντα εις ίκσιν απολήξαντα. Έκ τούτων 4 έγινοντο δι' όξέων όργάνων, 9 δι' άμβλύων ή πτώσεως, 1 διά πυροβόλου όπλου και 1 διά δήξεως. Κατά χώρας τά τραύματα ταυτα είχαν ως εξής. (άκολουθεί)

Καταπότια τονωτικά. — Εις τούς εξησθενημένους, εις τούς όποιους ύπάρχουσιν ύπόνοιαι αναπτύξεως φυμάτιώσεως παραγγέλλεται ή χρῆσις ενός εκ τών κατωτέρω αναγκαφομένων καταποτίων δι' ήμέρας κατά τó άριστον επί όκταήμερον, μετά ταυτα δέ και δευτέρου κατά τó γεύμα.

Rp.	Arseniat. fer,	Gr.	3.
	Extract. Gentian.		
	» Humul. Lupul.		
	» Colomb.	aa	Ser. 2.
M. i.	pilul.	Nº	48.

Συγχρόνως δέ παραγγέλλεται ή χρῆσις του έλαίου του ήπατος του όνίσκου και οίνου διά παρουσίαν φλοιού. Έπαροχούσης άμβλύτητας κατά τάς κορυφάς ένδεικνυται επάλειψις διά βάλμυκος ιωδίου δις ή τρις δι' ήμέρας ενεργουμένη. Διά τής θεραπευτικής ταύτης άγωγής αι δυνάμεις ανακτώνται, ή άρεξις επανέρχεται, ή γενική κόπωση και κακουχία παύρονται.

Κωφώσεως Θεραπειά. — Τής κωφώσεως αναγνωριζούσης ως αιτίαν εξιδρώματα έν τή λαβυρίνθω ώφελει κατά τον Gruber άνάτριψις κατά τήν μαστοειδή χώραν επί 10 έξηκαστά τής ώρας τρις δι' ήμέρας γνομένη όσον πίτσου εκάστοτε εκ τής εξής αλοιφής:

Rp.	Veratrin.	Gr.	6.
	Iod. pur.	»	1 1/2.
	Jodat. potass.	Dr.	1.
	Axunc. porc.	Unc.	1.
M. f.	Unguentum.		
D.			

Το δέρματος ερυθρού αποβαίνοντος ως ἐκ τῶν ἀνατρίψεων διακόπτεται ἢ χρῆσις τῆς ἀλοιφῆς ἐπὶ 1—2 ἡμέρας, ἐπαναλαμβάνεται δὲ μετὰ τὴν κατάρκυσιν τοῦ ἐρεθισμοῦ. Γ.

Παραράματα.

Γαλήνης Τόμ. 13. Ἀριθ. 4. Σελ. 58. στίχ. 4 ἀντι ζυμωματικῶν γράφω ζυμωμάτων. — Στίχ. 6. ἀντι ὑπὸ γράφ. ἀπό. — Στίχ. 12 ἀντι ἀρνηθῶμεν γράφ. ἀρυσθῶμεν. — Σελ. 57 στίχ. 35 ἀντι ἥττων γράφ. ἥττων.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ.

Οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν αὐτῶν κκ. συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὴν τὸ ταχύτερον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ἱστορία τῶν Δηλητηρίων καὶ Δηλητηριάσεων ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, ὑπὸ Χρίστου Τοπάλη. — (Σελ. α'—η'. 1—286. — Τιμᾶται δραχ. 3.50. — Εὐρίσκεται ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. Βόλμπεργ.

Παύλου Ἰωάννου, Καθηγητοῦ. — Ἐγχειρίδιον συστηματικῆς ἀνατομίας τοῦ ἀνθρώπου. — Ἔκδοσις Γ'. ἐν πολλοῖς ἐπεξεργασμένα, 1884. Τιμ. Δρ. 2θ. — Εὐρίσκεται παρὰ τῷ κλητῆρι τοῦ Πανεπιστημίου κ. Δημοπούλω καὶ ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. Μπέκ.

Παύλου Ἰωάννου, Καθηγητοῦ. — Ἐγχειρίδιον Χειρουργικῆς. — Πρὸς χρῆσιν τῶν τε φοιτητῶν τῆς ἰατρικῆς καὶ τῶν πρακτικῶν ἰατρῶν μετὰ 140 εἰκόνων ἐν τῷ κειμένῳ. — Ἀθήναι. — 1884. — Τιμὴ τοῦ ὅλου βιβλίου Δραχ. 15. — Εὐρίσκεται ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις τῶν κκ. Κ. Βόλμπεργ καὶ Κ. Μπέκ ὡς καὶ παρὰ τῷ κλητῆρι τοῦ Πανεπιστημίου Κ. Δημοπούλω.

Σπ. Μηλιαράκη. — Περὶ ἀφομοιώσεως τῶν φυτῶν. — Ἐν Ἀθήναις 1885. Τιμ. δραχ. 2.